

Unutrašnji prostor našeg vrtića odaje harmoniju kućnog ugođaja

Pripremimo se za krizne situacije

U današnje vrijeme uočavamo sve veću opasnost koja proizlazi iz suvremenog načina življenja, te je iz tog razloga nužno pojačati mjere sigurnosti u dječjem vrtiću i oko njega. Pročitajte kako su djelatnici Montessori vrtića 'Srčeko' osmislili i proveli program prevencije koji polaznicima njihovog vrtića omogućuje veću sigurnost i sanira moguće izvore opasnosti.

**Sandra Pokos, ravnateljica
Montessori vrtić 'Srčeko'
Zagreb**

Svrha našeg pedagoškog rada je omogućiti svakom djetetu pravo na razvoj usklađen s njegovim individualnim sposobnostima, osigurati i pripremiti preduvjete za razvoj svih potencijala djece za budući život, te osigurati siguran i ugodan boravak djeteta u našem vrtiću. Na sjednici Upravnog vijeća stoga smo razmotrili *Program prevencije u cilju povećanja sigurnosti djece u dječjem vrtiću*, a zatim ga usvojili na sjednici Odgajateljskog vijeća. Naš program sigurnosti i prevencije zasniva se na

temeljnoj dječjoj potrebi za sigurnošću, te činjenici da je sigurnost djeteta njegovo temeljno pravo, a odgovornost odraslih. (*Konvencija o pravima djeteta, 1989.; Nacionalni program djelovanja za djecu u RH, 1998.; Prioritetne aktivnosti za dobrobit djece 2003.–2005.*) Tek kad je zadovoljena osnovna potreba za sigurnošću, moguće je baviti se realizacijom potreba iz više hijerarhijske razine. Vrtić treba osigurati uvjete u kojima će se dijete, roditelj, ali i odgajatelj osjećati sigurno i zaštićeno.

Program povećanih mjera sigurnosti

Razmotrili smo i analizirali moguće izvore opasnosti u našem vrtiću kako bismo osigurali potpuno razumijevanje svih razina djelovanja i s tim povezanih razina odgovornosti svakog pojedinog zaposlenika našeg vrtića koji može pridonijeti otklanjanju tih opasnosti. Osnovna postavka nam je bila: 'Osigurati maksimalnu sigurnost djece tijekom boravka u vrtiću.' Svaki je zaposlenik provoditelj mjera povećavanja sigurnosti na svojoj razini, te biva zadužen za sigurnost u okviru redovnih zaduženja. Kako bismo što bolje utjecali na zaštitu dječje dobrobiti i sigurnosti, te na prevenciju nezgoda u situacijama u kojima može doći do ugrožavanja sigurnosti unutar vrtića, izradili smo *Zaštitno-preventivni program s protokolima o postupanju u kriznim situacijama*, a koji uključuje i pružanje psihološke pomoći.

Ovaj je program sasvim prilagođen našim uvjetima, a štiti prava i interese djeteta, njegove obitelji i svih djelatnika vrtića. Budući da propisuje postupke u potencijalno opasnim situacijama, daje sigurnost djelatnicima te smanjuje mogućnosti propusta u radu vrtića. U izradi programa, te prezentaciji istog diljem cijele Hrvatske, ostvarili smo kvalitetnu suradnju s djelatnicima Ministarstva prosvjete i športa i Agencije za odgoj i obrazovanje. Ovih dana je u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa dovršen novi Pedagoški standard

za predškolske ustanove, koji propisuje minimalne standarde kojih će se morati pridržavati svi dječji vrtići i koji će značajno pridonijeti većoj sigurnosti u vrtićima. Uz bolje materijalne uvjete, veće prostore za manji broj djece u skupinama i veći broj odgajatelja i stručnih suradnika, veća je opća sigurnost djeteta, a ujedno se na višu razinu podiže uvažavanje dječjih prava.

Siguran vrtić je najbolji vrtić

Jedna od najvažnijih pretpostavki uspješnog odgoja je ozračje i okruženje vrtića. Dječja kuća Srčeko je okružena zelenilom i obiluje prirodnim elementima. Unutrašnji prostor našeg vrtića odaje harmoniju kućnog ugođaja. Pažljivo je uređen i opremljen tako da dijete u njemu osjeća toplinu i sigurnost. Namještaj, pomagala, pribor, didaktički materijali i igračke su prirodnog porijekla, razvijaju osjećaj za lijepo, potiču dijete na slobodnu i kreativnu igru, te potiču emocionalni, motorički i intelektualni razvoj. Okolinu koja je primjerena potrebama djeteta i koja nudi sve što djetetu treba za sigurno zadovoljenje tjelesnih, umnih i duhovnih potreba nazivamo *pripremljena okolina*. U dječjem vrtiću Srčeko provodimo odgoj i naobrazbu po sustavu Marije Montessori, te negujemo obiteljsko ozračje gdje djeca, roditelji i djelatnici postaju puno opušteniji i susretljiviji, imaju manji osjećaj pritiska, te su ujedno puno sigurniji i zadovoljniji. Naša dobro pripremljena Montessori okolina je ...

- okruženje u kojem se osjeća sigurnost, dobrodošlica, toplina, radost, susretljivost, razumijevanje, prijateljstvo, suosjećanje;
- okruženje u kojem se poštuje osobnost svakog djeteta;
- okruženje u kojem je dijete slobodno iznijeti svoja mišljenja i ideje, svoje osjećaje i želje;
- okruženje u kojem dijete slobodno bira svoje aktivnosti, u kojem može zadovoljiti svoju znatiželju i vršiti istraživanja i izbor (aktivnosti,

Tablica 1

Podsjetnik na postupke i metode djelovanja vezane uz sigurnost djece u sobi dnevnog boravka

- Provjerite prostor odgojne skupine prije preuzimanja djece s dežurstva.
- Informirajte odgovorne osobe o nedostacima ili opasnostima (usmeno i pismeno).
- Ukoliko se procjeni da boravak nije siguran za djecu – ne ulazite u sobu i obavijestite ravnateljicu i/ili tajnicu, voditeljicu ili stručni tim.

Provjera sigurnosti :

- Provjerite gdje se nalazi najbliža oprema za gašenje vatre.
- Provjerite što trebate učiniti u slučaju vatre – požara. Vježbajte taj postupak s djecom jednom mjesečno.
- Provjerite ima li u vašoj sobi i sanitarnom prostoru po dijete opasnih sredstava i materijala (sredstva za čišćenje i dezinfekciju, dječji lijekovi).
- Provjerite jesu li sve utičnice pokrivene.
- Provjerite ima li u sobi otrovnih biljaka i da li su izvan dosega djece.
- Provjerite gdje se nalazi pribor za pružanje prve pomoći. Provjerite sadržaj ormarića (mora se redovito nadopunjavati).
- Provjerite igračke i namještaj u sobi i te ih razmjestite tako da ne predstavljaju opasnost za djecu.
- Oštećena didaktička sredstva uklonite i odnesite na popravak.

suigrača, vremena igre...) u skladu sa svojim željama i potrebama;

- okruženje u kojem prevladavaju zajedništvo, suradnja, poštivanje drugoga i njegovih prava, te pridržavanje zajednički donesenih pravila;
  - okruženje u kojem se poštuju i njeguju različitosti;
  - okruženje u kojem se potiču svi aspekti izražavanja, stvaranja i komunikacije;
  - okruženje u kojem se neguje kvalitetan odnos između roditelja, djece i svih zaposlenih u vrtiću.
- Zaštitno-preventivni program dječjeg vrtića 'Srčeko' obuhvaća:**
- osiguran siguran ulaz i izlaz djece (u vrtić i u dvorišni prostor), kao i boravak u vrtiću i na vanjskim prostorima – pod nadzorom kamere;
  - onemogućen ulaz u vrtić neovlaštenim osobama, te nadzor

kretanja odraslih osoba u objektu i oko objekta vrtića;

- osiguranje visoke razine čistoće i urednosti unutrašnjih prostora i vanjskih površina;
- pripremu pismene suglasnosti roditelja za organizaciju svih događanja za djecu (predstava, posjeta, športskih aktivnosti i izleta izvan vrtića), te pismenog ovlaštenja punoljetnih osoba koje će dovesti dijete u vrtić i odvesti dijete iz vrtića (najviše do tri osobe);
- dostupnost kućnog reda i protokola sigurnosti svim roditeljima i djelatnicima vrtića;
- mogućnost ostajanja djeteta u vrtiću tijekom cijelog boravka ako roditelj ne želi da dijete izlazi izvan vrtića;
- obveznu prisutnost po dva odgajatelja u svakoj skupini istovremeno;
- obveznu dostupnost opreme iz prve pomoći pri boravku na zraku,

istražujemo i stvaramo

u prirodi ili na izletu kao i u unutrašnjim prostorima vrtića.

Sastavni dio našeg Programa sigurnosti su *protokoli postupanja u rizičnim situacijama* koji se odnose na:

- preuzimanje i predaju djeteta roditelju (postupci i metode djelovanja kad roditelj ne dođe po dijete nakon završetka programa i/ili radnog vremena vrtića) – koga i kad obavijestiti – važni brojevi telefona u našoj gradskoj četvrti;
- potencijalni bijeg djeteta iz vrtića (traženje djeteta, kontakt s roditeljima, kontakt s policijom, s medijima, nadležnim tijelima, krizna intervencija, izvješće o događaju);
- boravak na svježem zraku, korištenje igrališta, šetnje, izleti, zimovanja, ljetovanja i drugo;
- boravak djece u sobi dnevnog boravka i drugim prostorima vrtića, spavanje i dnevni odmor u vrtiću (obvezna je nazočnost bar jednog odgajatelja);
- ozljede, bolest djeteta, pružanje prve pomoći;
- postupanje u slučaju nasilja u obitelji djece, nasilja među djecom, nasilja između odgajatelja i roditelja;
- postupanje u situacijama kod razvoda roditelja i roditelja čije psihofizičko stanje ugrožava sigurnost djeteta (alkohol, opojna sredstva, PTSP).

Kako biste imali jasniju sliku o tome kako izgleda jedan od naših protokola, izdvajamo onaj koji se odnosi na provjeru uvjeta u sobi dnevnog boravka djece (tablica 1).

Dobro pripremljena Montessori okolina je okruženje u kojem prevladavaju zajedništvo i suradnja

(osobito tijekom boravka na zraku). Utječemo na učenje poželjnih sigurnih ponašanja u vrtiću (pravilan način korištenja sprava na igralištu) i kod organiziranih odlazaka van vrtića (izleti, posjete, športski programi). Učimo i potičemo djecu kako bi se znala sama čuvati i zaštititi (razvija se svijest i odgovornost kroz razgovor, igru, igranje uloga i zajedničko donošenje pravila u skupini). Učimo i potičemo djecu kako prihvatljivo reagirati i sprječavati ponašanja djece koja ugrožavaju sigurnost druge djece.

Odgojno-obrazovni rad s djecom

Provodeći Montessori program, primjenjeno dobi djece utječemo na razvoj pozitivne slike o sebi i jačanje dječje svijesti o njihovoj sigurnosti tijekom boravka u vrtiću. Redovito upozoravamo na opasnosti od ozljeđivanja (vlastitog i tuđeg) u unutarnjim i vanjskim prostorima vrtića

Suradnja s roditeljima

Mi smo vrtić usmjeren na obitelj i jako nam je važna suradnja s roditeljima koja je ujedno važna pretpostavka sigurnosti djeteta u vrtiću. Neprestano usavršavamo komunikaciju obitelji i vrtića, budući da to dovodi roditelje do više razine razumijevanja potreba njihova djeteta, te uočavanja i uvažavanja potreba druge djece u vrtiću. Roditelje gledamo kao partnere u odgoju i naobrazbi njihova djeteta, te ih nastojimo uključiti u sve aktivnosti vrtića.

Suradnja s lokalnom zajednicom

Kako bismo zaista ostvarili ciljeve koje smo postavili, neophodna je i suradnja s lokalnom zajednicom. Svjesni smo kako je za potpun uspjeh našeg programa potrebna suradnja sa socijalnim i zdravstvenim djelatnicima u našoj lokalnoj zajednici, no zasad nije bilo značajnije suradnje. Težimo višoj razini suradnje sa svima koji mogu pridonijeti kvalitetnijoj brizi o djeci i nastojat ćemo intenzivirati suradnju s lokalnom zajednicom jer: 'Samo najbolje je dovoljno dobro za djecu.' (Marija Montessori)

Vrtić treba osigurati uvjete u kojima će se dijete, roditelj, ali i odgajatelj osjećati sigurno i zaštićeno

...

Zaštitno-preventivni program je sasvim prilagođen našim uvjetima, a štiti prava i interese djeteta, njegove obitelji i svih djelatnika vrtića